

ВІДГУК

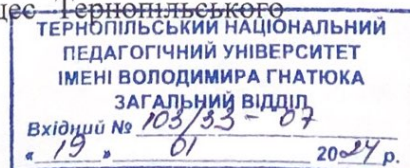
офіційного опонента, доктора педагогічних наук, професора кафедри дизайну Національного лісотехнічного університету України
Швець Олени Анатоліївни на дисертацію Се Юйдіна
на тему: «Теоретико-методологічні аспекти підготовки студентів-дизайнерів у закладах передвищої освіти», представленій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
011 - Освітні педагогічні науки

Актуальність теми виконаної роботи та зв'язок із галузевими науковими програмами. Обумовлюється, передусім, розширенням реформування професійної освіти у закладах України із сучасними загальнодержавними і регіональними потребами у кваліфікованих кадрах, конкурентоспроможних в умовах ринкових відносин, та орієнтації на інтеграцією до європейського й світового освітніх просторів.

Поряд з цим, актуальність дисертації зумовлюється і дослідженням на розвиткові дизайнерського мислення, та на проблемі формування проектної культури майбутніх бакалаврів дизайну, що окреслюють основні вектори реформування й розвитку дизайн-освіти, напрями інтеграції до європейського та світового освітнього простору, та ефективні шляхи забезпечення якості професійної підготовки конкурентоздатних дизайнерів.

Таке чисельне розповсюдження дизайн-освіти даного характеру свідчить про затребуваність обраної теми дисертаційного дослідження, що виникають у закладах передвищої освіти. Проте особливість предмету дисертації обумовлює необхідність приділення уваги у підготовці студентів-дизайнерів, гармонізації теоретико-методологічних засад у закладах передвищої освіти. Це, вважаю, вдалось автору, про що йтиметься мова на подальших сторінках відзиву офіційного опонента.

Дисертаційне дослідження виконувалося в межах тем науково-дослідної роботи циклових комісій з дизайну, та основні наукові положення дисертації впроваджено в освітній процес ~~Тернопільського~~

кооперативного фахового коледжу (довідка протокол №1 від 11.09.2023 р.), Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола (довідка № 141/23 від 03.10.2023 р.).

Актуальність теми дисертаційного дослідження відповідає також тематиці наукових досліджень затвердженою кафедрою образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол №4 від 22.12.2020 р.) і узгоджена вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол №8 від 26.01.2021 р.) (стор.16 дисертації).

Про актуальність обраної теми дисертаційного дослідження свідчить, на думку офіційного опонента, і високе практичне значення одержаних результатів, що полягає у наявності впровадження результатів дисертаційного дослідження. Така позитивна оцінка наукових здобутків практичного працівника свідчить про їх визнання не лише в дизайн-освіті, а і в практичній підготовці студентів-дизайнерів у закладах передвищої освіти. Заслуговує всілякої підтримки те, що дисертант знайшов, з допомогою наукового керівника, вельми актуальну тему дисертаційного дослідження практичного спрямування, в якій, крім дотримання стандартних нормативних вимог, виконав на дисертаційному рівні узагальнення власних спостережень в галузі дизайну.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації зумовлюється належним науковим ступенем та високим рівнем обґрунтованості висновків та результатів дисертаційного дослідження.

Передусім вважаю за необхідне зазначити, що ознайомлення із змістом дисертації дозволяє офіційному опонентові прийти до висновку про те, що опанування предмету дослідження навряд чи стало б можливим без активного використання наукової літератури з галузі педагогіки,

психології, методології, мистецтвознавства і дизайну. Тут слід зазначити наукові здобутки, зроблені у вітчизняній та закордонній літературі при дослідженні питань гармонізації аналізу прогресивних ідей українського досвіду та особливостей розвитку в студентів-дизайнерів у закладах передвищої освіти, тенденції та перспективи розвитку сучасного дизайну, нові функції дизайн-освіти в епоху цифровізації та вимоги до студентів-дизайнерів у сучасних закладах передвищої освіти. Обґрунтованість наукових положень, висновків та рекомендацій визначаються також елементами наукової новизни та, разом з тим, використаними методами наукового пізнання відносно предмету та об'єкту власного дослідження (стор. 19-21 дисертації).

На ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій з точки зору ускладнення вплинуло те, що сучасний дизайнер має бути рушієм всіх інноваційних процесів, як носій художньо-образного мислення, здатний формувати нові парадигми та удосконалювати якість соціокультурного життя. (стор. 25 дисертації). Також слід окремо наголосити, що текст дисертації в повній мірі відповідає меті дослідження, яка співвідноситься із поставленими задачами, а назва роботи відповідає її змісту. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій обумовлюється належним володінням основними положеннями практики ЄСПЛ з питань предмету власної дисертації.

Комплектність дисертації обумовлена усестороннім, глибоким та поступовим вивченням дизайну у закладах передвищої освіти. Робота вирізняється широтою і різноманітністю опрацьованої джерельної бази, а також чіткою структурованістю викладеного матеріалу та різноманітністю представлення авторських моделей та ілюстративного наповнення.

Достовірність та наукова новизна здобутих результатів передусім обумовлюється тим, що елементи наукової новизни

дослідження повною мірою відображені у змісті дисертаційного дослідження і підтверджені ґрунтовними висновками дисертанта. Особливу увагу варто звернути на наступні теоретичні положення та висновки, сформульовані автором.

Достовірність отриманих наукових положень, висновків та рекомендацій дисертаційної роботи Се Юйдіна підтверджується використанням методів конкретно-пошукового, порівняльно-зіставного, теоретичного і емпіричного, а також синхронного та мистецтвознавчого аналізу із застосуванням загальнонаукових методів аналізу і синтезу.

Визначена мета дослідження забезпечує комплексне розкриття на належному рівні основного змісту роботи, яка полягає у виявленні теоретичних, методичних аспектів підготовки студентів-дизайнерів у закладах передвищої освіти та можливостей використання у теорії та практиці дизайну. Загалом обсяг охоплених матеріалів і ступінь їх опрацювання повною мірою сприяє розв'язанню наукових задач та досягненню поставленої мети.

Об'єктом дисертаційної роботи обрано підготовку студентів-дизайнерів у закладах передвищої освіти. У відповідності до об'єкту дисертації зважено сформульовані взаємопов'язані завдання, висвітленні у відповідних розділах.

Структурно дисертація Се Юйдіна побудована і спрямована на концепцію дослідження, яке ґрунтується на основних положеннях передвищої освіти та філософії дизайну, педагогіки та психології дизайнерської творчості; форм і методів дизайнерської діяльності; закономірностях і принципах організації освітнього-професійного процесу, що на методологічному, теоретичному й методичному рівнях визначають концептуальні засади удосконалення системи професійної підготовки майбутніх дизайнерів передвищої освіти.

У першому розділі автором проаналізовано окремі питання системи дизайн-освіти у різних країнах світу відзначається різноманітністю своєї структури та принципів функціонування. Автор доводить, що тема пояснюється процесами інтеграції та глобалізації у сучасному світі, які не оминули і професійну освіту. З'ясовано, що незначний історичний досвід, сьогодні є предметом активних наукових пошуків і дискусій, а також, художньо-проектна компетентність майбутнього фахівця з дизайну є цілісною особистісною якістю, що характеризується сукупністю сформованих знань, умінь, творчих здібностей і професійних навичок, набутих творчим досвідом проектної діяльності, які визначають ідею, спосіб і технологію творення дизайнерського продукту.

Другий розділ дисертації висвітлює поняття принципів підготовки майбутніх дизайнерів у закладах освіти, зокрема: загальнодидактичні (цілеспрямованості педагогічного процесу, системності, гуманізації, науковості, інтегративності, доступності, компетентності, індивідуально-особистісної спрямованості, поваги до особистості) та специфічні (професійного самовизначення, соціалізації, професійного саморозвитку, самоорганізації, конгруентності, емоційності навчання).

Автор зосереджує увагу, що основними методологічними підходами до підготовки майбутніх дизайнерів у закладах передвищої освіти є: системний (характеризує базові системні зв'язки та компоненти підготовки до розвитку професійної кар'єри, уможливорює розроблення методичної системи такої підготовки як динамічної цілісності взаємопов'язаних елементів) єдність цілей, змісту, форм, методів, інноваційних технологій навчання. Також у другому розділі обґрунтовано концепцію підготовки майбутніх дизайнерів у коледжах художнього

профілю до розвитку професійної кар'єри, що є її теоретичною й методичною основою. Однак, автор дисертації зосереджується на реалізації концептуальних положень, де передбачає створення моделі та методичної системи підготовки майбутніх дизайнерів у коледжах художнього профілю до розвитку професійної кар'єри.

У третьому розділі дисертації Се Юйдіна, міститься ефективність застосування інноваційних форм та методів навчання щодо студентів спеціальності 022 «Дизайн» закладів фахової передвищої освіти, де доведено у ході підготовчого та основного етапу експерименту. Також Се Юйдін вперше здійснив, що під час основного етапу експерименту реалізовувалась інноваційна модель навчання студентів, аналізувались й порівнювались результати навчання в експериментальних і контрольних групах. Здійснювалася верифікація гіпотези дослідження про те, що рівень знань, умінь та навичок майбутніх дизайнерів підвищиться за умови впровадження створеної моделі. В подальшому аналізі автор доводить, що результат впровадження створеної інноваційної моделі навчання майбутніх дизайнерів в процесі вивчення професійних дисциплін визначалися за якісними й кількісними показниками і у експериментальних, і у контрольних групах, за кількістю студентів, які перейшли на більш високий рівень знань, умінь та навичок. У висновках до розділів, та до дисертаційного дослідження в цілому дисертант чітко та повно в логічному сенсі виклав основні здобутки власного дослідження.

Дисертаційна робота містить вступ, 3 розділи та додатки. Загальний обсяг роботи становить 243 сторінки, з яких обсяг основного тексту налічує 154 сторінок. Список використаних джерел інформації – 255 найменувань, з них – 39 іноземними мовами. Робота містить додатки у вигляді таблиць, діаграм та ілюстративного матеріалу на 41 сторінку.

Повнота викладу результатів дисертаційного дослідження та наукових положень в опублікованих працях обумовлюється, перш за все, активною апробацією результатів дисертаційного дослідження у 7 наукових публікаціях Се Юйдіна, 4 статті у фахових наукових виданнях України, 1 – у виданні, що індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus; 1 навчально-методична праця; 1 – у збірнику тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції. Наукові здобутки автора підтверджуються та повною мірою відображаються в його наукових публікаціях.

Оцінка ідентичності анотації та основних положень дисертації.

Зміст анотації та основних положень тексту дисертаційної роботи Се Юйдіна відповідає частині формулювання мети, об'єкту, предмету, завдань, положень новизни, загальних висновків. Загалом зміст анотації стисло відтворює інформацію про методологію дослідження, способи аргументації отриманих наукових результатів, основні ідеї тексту дисертації. Анотація не містить інформації, яка була б відсутньою в дисертації.

Дискусійні положення дисертації та зауваження щодо її змісту.

Дисертаційному дослідженню, що рецензується, притаманні і деякі дискусійні положення, з якими важко чи не можливо погодитись, які вказують на деякі потреби у додаткових уточненнях та розгляді певних аспектів у дисертації. Ось деякі поради та зауваження щодо кожного з пунктів:

1. У підрозділі 1.2 «Практика підготовки студентів-дизайнерів за кордоном», можна було застосувати термінологію, що відображає академічний характер дослідження. Наприклад, використувати терміни «методологічні параметри» та «теоретико-концептуальна основа» для вираження структурних засад. Впровадження системи порівняльного аналізу, зокрема, враховуючи питання

- еволюції методик та технологій професійної підготовки, могло б дозволити глибше осмислити та оцінити динаміку цих процесів.
2. На сторінках 150-151 дисертаційного дослідження звертається увага на результати впровадження інноваційної моделі навчання. Можливо, можна було доречно використовувати терміни «формування та обґрунтування концептуальних основ» для висвітлення процесу розробки інноваційної моделі. А також, використання «педагогічних інструментів» та «системних механізмів» дозволило б чітше визначити засоби та методи впровадження запропонованої моделі.
  3. У роботі є орфографічні похибки, використовуються різні типи форматів списків – короткі тире, довгі тире, з кружечками. Це ускладнює загальне сприйняття твору.

Загальна оцінка дисертаційної роботи та її відповідність встановленим вимогам. Вищенаведені спірні положення мають дискусійний характер і не впливають на належний рівень дисертації на здобуття ступеня доктора філософії, що рецензується. Загалом вважаю, що дисертаційна робота Се Юйдіна на тему «Теоретико-методичні аспекти підготовки студентів-дизайнерів у закладах передвищої освіти», подану на здобуття ступеня доктора філософії (PhD) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка 011 – Освітні педагогічні науки є повноцінним, самостійним науковим дослідженням, що містить аргументовані та конкретні наукові результати, які мають наукову, а головне практичну та експериментальну цінність і важливе значення для студентів-дизайнерів у закладах передвищої освіти.

Дисертація відповідає спеціальності 011 – Освітні педагогічні науки та вимогам до оформлення дисертацій, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. №40 (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України №759 від 31.05.2019 р.) та

п.6,7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44. Автор дисертації Се Юйдін заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 – Освітні педагогічні науки.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук,
професор кафедри дизайну
Національного лісотехнічного
університету України

Олена ШВЕЦЬ

ЗАВІРЯЮ

Заст. начальника відділу кадрів
Національного лісотехнічного
університету України

2024 р. Підпис